

**SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
BELSŐ ELLENŐRZÉSI FŐOSZTÁLY**

1132 Budapest, Visegrádi u. 49.

Telefon: (1) 769-1704, e-mail cím: belso.ellenorzes@szgyf.gov.hu

Iktatószám: SZGYF-IKT-1006- *h* /2020

J E L E N T É S

Vas Megyei Szakosított Szociális Intézmény (Szombathely)

a „Belső kontrollrendszer fejlesztése, (vezetői kontrollok) vezetői kontrollrendszer értékelése” tárgyában elvégzett tanácsadás végrehajtásáról

2020.

Jogszabályi felhatalmazás:

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.)

Tanácsadói feladat célkitűzései:

Annak értékelése, hogy a belső kontrollrendszer kialakításra került-e, annak elemei érvényesültek-e, szabályozása a vonatkozó jogszabályok, belső szabályozások előírásai szerint történt-e.

Tanácsadói feladat hatóköre:

Vas Megyei Szakosított Szociális Intézmény

Az intézmény 2019. évi belső ellenőrzésekkel érintett témáira vonatkozóan a belső kontrollrendszer értékelése és az intézmény vezetőjének a belső kontrollrendszer témakörében előírt továbbképzési kötelezettségének teljesítése.

Tanácsadói feladat végrehajtásának módszere:

A tanácsadás a tanácsadói program szempontjai, a vonatkozó időszakban hatályos jogszabályok, a tanácsadás szakmai szabályainak figyelembe vételével dokumentumokon alapul.

Tanácsadást végző belső ellenőr:

Németiné Kökényesi Andrea vizsgálatvezető

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A tanácsadás alapvető célja annak értékelése, hogy a belső kontrollrendszer kialakításra került-e, annak elemei érvényesültek-e, szabályozása a vonatkozó jogszabályok, belső szabályozások előírásai szerint történt-e.

A tanácsadói jelentés a költségvetési szerv vezetőjét kívánja támogatni azzal, hogy a belső kontrollrendszer működéséről évente kiállítandó vezetői nyilatkozathoz összegzi a 2019. évi vonatkozó megállapításait. A jelentés másik célja, hogy a költségvetési szerv vezetője részére a belső kontrollrendszer témakörében előírt, kétfévente ismétlődő kötelezettségre felhívja a figyelmet.

A vezetői nyilatkozat megalapozottságához hozzájárulón a belső ellenőrzés összegyűjtötte a belső kontrollrendszer öt eleme szerinti csoportosításban az intézményi belső kontrollrendszerre vonatkozó 2019. évi megállapításait.

A TANÁCSADÓI FELADAT EREDMÉNYEINEK RÉSZLETEZÉSE

Az intézmény 2019. évi belső ellenőrzéssel érintett témáira vonatkozóan a belső kontrollrendszer fejlesztése, (vezetői kontrollok) vezetői kontrollrendszer értékelése

1. Bevezetés

A tanácsadás keretében a belső ellenőrzés fel kívánja hívni a költségvetési szerv vezetőjének figyelmét arra, hogy a Bkr. 2020. január 1-jével több ponton is módosult, melyek közül a belső kontrollrendszerre és a belső kontrollrendszerrel kapcsolatos kötelező továbbképzésre vonatkozó változások az alábbiak:

- **Belső kontroll felelős kijelölése és feladata:** A 6. § (6) bekezdése szerint a költségvetési szerv vezetője a belső kontrollrendszer koordinálására belső kontroll felelőst jelölhet ki. A belső kontroll felelős feladata a költségvetési szerv vezetője és a folyamatgazdák támogatása a belső kontrollrendszer kialakításában és fejlesztésében.
- **Integrált kockázatkezelési rendszer:** A 7. § (2) bekezdése pontosításra került, így az integrált kockázatkezelési rendszer keretében fel kell mérni és meg kell állapítani a költségvetési szerv tevékenységében rejlő és szervezeti célokkal összefüggő kockázatokat, továbbá meg kell határozni az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok végrehajtása folyamatos nyomon követésének módját.
- **Információs és kommunikációs rendszer:** A 9. § (1) bekezdése pontosításra került, mely szerint a költségvetési szerv vezetője olyan információs és kommunikációs rendszert alakít ki és működtet, amely biztosítja, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljussanak az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez.
- **Vezetői nyilatkozat:** A nyilatkozat a 11. § (2) bekezdése szerint elektronikus aláírással ellátva elektronikusan is megküldhető.
- **Továbbképzési részvétel átruházása, részvétel igazolása:** A 12. § (1) bekezdése alapján a költségvetési szerv vezetője a belső kontrollrendszer témakörében kétevente meghatározott továbbképzésen való részvételre maga helyett a költségvetési szerv valamely vezető állású munkatársát, a belső kontroll felelőst vagy az integritás tanácsadót jelölheti ki. A költségvetési szerv vezetője a részvételt az irányító szerv vezetője felé a tárgyév december 31-ig igazolja.

2. Vezetői nyilatkozat

Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet 32. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az éves költségvetési beszámoló adatairól a következő év február 28-ig kell adatot szolgáltatni a költségvetési szerv vezetőjének. Ehhez kapcsolódva az intézmény vezetője vezetői nyilatkozatban számol be a belső kontrollrendszer kialakításáról és működéséről.

A Bkr. 11. § (3) bekezdése szerint: „Ha a megtett nyilatkozat és a zárszámadással kapcsolatosan elvégzett ellenőrzések eredménye között ellentmondás áll fenn, a költségvetési szerv vezetője az ellentmondás okairól – az ellenőrzési jelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül – írásban beszámol az irányító szerv vezetőjének. Az irányító szerv vezetője – ha a beszámolást nem tartja elfogadhatónak – a költségvetési szerv vezetőjét intézkedési terv készítésére kötelezi.”

3. ÁBPE-továbbképzés

A Bkr. 12. § (1) bekezdése szerint: „A költségvetési szerv vezetője vagy az általa írásban kijelölt személy két évente a belső kontrollrendszer témakörében az államháztartásért felelős miniszter által meghatározott továbbképzésen vesz részt. A költségvetési szerv vezetője a továbbképzésen való részvételre – a költségvetési szerv gazdasági vezetője vagy belső ellenőrzési vezetője kivételével – a költségvetési szerv valamely vezető állású munkatársát, a belső kontroll felelőst vagy az integritás tanácsadót jelölheti ki. A költségvetési szerv vezetője a részvételt az irányító szerv vezetője felé a tárgyév december 31-ig igazolja.”

A költségvetési szerv vezetője a továbbképzésen részvételét 2019. évben teljesítette, melyről a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Képzési, Egészségügyi és Kulturális Intézete által kiállított tanúsítványt átadta. A bemutatott tanúsítvány másolata a jelentés 1. számú melléklete.

4. Tanácsadói munka során feltárt lényeges kockázatok, kontrollhiányosságok

Az intézménynél a 2019. évi éves ellenőrzési terv alapján megvalósult ellenőrzések:

- „Leltározási, selejtezési folyamat szabályozottsága, gyakorlata, a mérleg leltár adatokkal való alátámasztottsága”,
- „Belföldi kiküldetés”,
- „Beszerzések lebonyolításának szabályossága, BVOP beszerzés hatálya alá tartozó beszerzések”.

A 2019. évben elvégzett belső ellenőrzések az intézményi belső kontrollrendszer következő területeire vonatkozóan tettek megállapításokat:

Kontrollkörnyezet

Az intézménynél a kontrollkörnyezet kialakítása megtörtént, az ellenőrzési nyomvonalban kijelölésre kerültek az adott feladatokhoz rendelt felelősök és a feladatok megfelelő ellátását ellenőrző munkakörök. A munkaköri leírásokat elkészítették, azokban feltüntették a feladatra való felhatalmazást.

A három ellenőrzés tapasztalata, hogy a szabályzatok aktualizálása nem történt meg. Továbbá a szabályzatok dolgozókkal való megismertetése is elmaradt.

Az intézményi működés és gazdálkodás jogszabályokra és ezekből összeállított szabályzatokra épül, a foglalkoztatottak tevékenysége szigorúan a szabályzatok ismeretéhez kötött, így ezek aktualizálása és a jogszabályi környezet változásaihoz való igazítása elengedhetetlen. A szabályzatok megismertetése nem csak a szabályzat kiadásakor kötelező, hanem minden aktualizálás után is szükséges. Amennyiben a szabályzatok, illetve azok változásainak megismertetése nem történik meg, abban az esetben a dolgozók felelősségének megállapítása egy-egy szabálytalanság esetén nem lehetséges.

Ha egy adott tevékenység több szabályzatot is érint, akkor azok egymásra utalásáról, azok összhangjáról gondoskodni kell. Továbbá fontos a tevékenységek egyértelmű és pontos megjelenítése az ellenőrzési nyomvonalban.

Fontos, hogy minden kiadott szabályzat és a módosítások is jóváhagyásra kerüljenek a középírányító szerv részéről.

Két vizsgálat (leltározás és beszerzések) esetében az intézkedési tervben foglalt javaslatokat végrehajtották, arról beszámoló készült, amely elfogadásra került. A belföldi kiküldetés esetében három intézkedés 2020. évre húzódott át.

Integrált kockázatkezelési rendszer

Az *Államháztartási Belső Kontroll Standardok és Gyakorlati Útmutató* szerint a kisméretű költségvetési szervek esetén az alábbi minimum feltételeknek kell megfelelni:

- a folyamatokat azonosítani kell, a folyamatleírásokat és az ellenőrzési nyomvonalakat el kell készíteniük – ez teremti meg a kockázatkezelés alapját;
- rendelkezniük kell kockázatkezelési szabállyal;
- ki kell jelölni a kockázatkezelés koordinálásáért felelős személyt;
- a kockázatok azonosítását és értékelését dokumentálni kell;
- készíteniük kell integrált kockázatkezelési intézkedési tervet, amit időszakonként (minimum évente) felül kell vizsgálni.

Bár az ellenőrzési nyomvonal tartalmazta a tevékenységeket/folyamatokat, a folyamatgazdákat és határidőket, az integrált kockázatkezelési rendszer dokumentált formában nem működött.

Az ellenőrzés megállapította, hogy a vizsgált időszakban a vizsgált területet érintően nem készült kockázatelemzés, -értékelés és nyomon követés. Az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálására nem jelöltek ki felelős személyt.

Az ellenőrzött területeket érintő szervezeti integritást sértő esemény, illetve arra vonatkozó eljárás a vizsgált időszakban nem volt.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenységek az aláírási jogkörök gyakorlásával valósultak meg. A hibák előfordulása ugyanakkor azt mutatta, hogy tényleges kontrolltevékenységet nem végeztek minden esetben. A kontrolltevékenységek rutinszerűen valósultak meg, így az aláírások nem jelentették a tényleges és értelmezett kontrollt.

A jövőben fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy minden folyamatfelelős rendelkezzen a megfelelő információval ahhoz, hogy a kontrolltevékenységek megvalósuljanak.

Információs és kommunikációs rendszer

Az intézmény a székhelyen és további három telephelyen, négy településen működik. A földrajzilag elkülönült szervezeti egységek egymás közötti, valamint az intézmény és a Megyei Gazdasági Osztály közötti kapcsolattartás kihat a feladatellátásra.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint a vizsgált területeken a kapcsolattartás, információval ellátás rendje összességében kialakult a szervezeti egységek között, azonban a szabályzatok megismertetésének dokumentálása során fellelhető hiányosság.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

Az intézmény monitoringrendszere az operatív tevékenységei keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből áll.

Az ellenőrzött területeket érintő eseti ellenőrzés dokumentált módon nem történt. A vizsgálati megállapítások a nyomon követési rendszer részben megfelelő működését mutatták. Az előforduló hiányosságok fokozottabb vezetői beszámoltatással megelőzhetőek.

Az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzés időközönkénti vizsgálatai visszacsatolást adtak az intézményvezető számára a kontrollokra vonatkozó fejlesztési elvárásokról. Az ellenőrzési jelentésekben foglalt megállapításokra a szükséges esetekben intézkedtek az intézkedési tervek teljesítéséről szóló beszámolók szerint.

AJÁNLÁSOK AZ INTÉZMÉNYVEZETŐ SZÁMÁRA

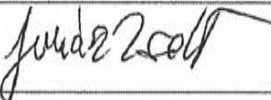
1. Javasolt az „Önellenőrző kérdések” kitöltése a vezetői nyilatkozat kiállítására előtt.
2. Javasolt a fejlesztést igénylő területek megjelenítése a vezetői nyilatkozatban és a szükséges feladatok végrehajtása.
4. Javasolt a belső kontrollrendszer szabályozásainak áttekintése és módosítása, különösen a Bkr. új előírásai miatt.

Jelentés eredményeinek hasznosítását korlátozó tényezők

A belső ellenőrzések megállapításaira készített intézkedési tervekben szereplő feladatok végrehajtása a feltárt problémák kockázatait időközben csökkenthetnék, ezért ennek figyelembe vétele a vezetői nyilatkozat megtételekor indokolt.

A belső ellenőrzések nem átfogóan, hanem a 2019. évi vizsgált témák mentén értékelték az intézményi belső kontrollrendszer kialakítottságát, működését, megfelelőségét, azaz nem nyújtottak teljes körű értékelést, nem vetíthetők ki a belső kontrollrendszer egészére.

Készítette
Németiné Kökényesi Andrea vizsgálatvezető
Dátum: 2020. január 16.
Aláírás:

Látta
Juhász Zsolt ellenőrzési koordinátor
Dátum: 2020. január 16.
Aláírás:

Jóváhagyta:
belső ellenőrzési vezető
Dátum: 2020. január „16. ”
Aláírás:

NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL
Képzési, Egészségügyi és Kulturális Intézete

Sorszám: T-19IBUDASZE-02/13975/2019.

TANÚSÍTVÁNY

arról, hogy

Fekete Árpád Zoltán

Született: Szombathely, 1959-04-06
Anyja neve: Téglá Margit

a

2019-10-09 - 2019-11-07 között
megtartott,

*ÁBPE-továbbképzés II. - Államháztartási Számvitel - a költségvetési
szervek vezetői és gazdasági vezetői részére*

hatósági jellegű képzés követelményeit

TELJESÍTETTE.

Budapest, 2019-11-11

dr. Vas Adrienn
képzési igazgatóhelyettes

